

In gesprek over de digitalisering van de straat: 'jongeren willen laten zien dat ze geen loser zijn'

19 juli 2022 [Zorg en Sociaal domein](#) [Veiligheid en Criminaliteit](#)

Het leven van jongeren speelt zich voor een groot deel online af. Dat hoeft geen probleem te zijn, maar er zijn wel degelijk keerzijden. Zo komen jongeren sneller in contact met foute groepen en is de kans groter dat ze verzeild raken in criminele activiteiten als Whatsapp-fraude en 'geld-ezelen'. Welke jongeren zijn hier vooral kwetsbaar voor? Wat vraagt dit van professionals in de wijk? En wat is de verantwoordelijkheid van ouders? Professionals en onderzoekers gingen hierover met

elkaar in gesprek. Onderzoeker Marianne van Bochove licht de drie belangrijkste lessen uit.

EMMA en kenniscentrum [Governance of Urban Transitions \(GUTs\)](#) organiseerden op dinsdag 17 mei een [webinar](#) over de digitale wijkprofessional. Aanleiding hiervoor was een [verkennd onderzoek](#) onder twintig professionals in de regio Den Haag die in hun werk te maken krijgen met vraagstukken rond jongeren, digitalisering en criminaliteit. We spraken voor dit onderzoek onder andere met operationeel specialisten van de politie (netwerkgeregisseurs die zich met een bepaald thema bezighouden, zoals jeugd), digitale wijkagenten, jongerenwerkers en gemeentelijke beleidsmedewerkers.

Onder leiding van [Hans Moors](#) (partner en onderzoeker bij EMMA) gingen [Juul Gooren](#) (criminoloog en docentonderzoeker bij GUTs), Marcel van Spreuwel en [Daphne Wansink](#) (beiden operationeel specialist bij de politie, respectievelijk op niveau C en niveau A) en [Redouan el Khayari](#) (jongerenwerker in stadsdeel Escamp) met elkaar in gesprek tijdens het webinar. Ook beantwoordden zij prangende vragen van de online kijkers.

Hieronder lees je de belangrijkste inzichten uit het gesprek:

Nieuwe uitdagingen, oude mechanismen

Digitalisering van criminaliteit brengt nieuwe uitdagingen met zich mee, stelt criminoloog Juul Gooren. Jongeren komen online makkelijker in contact met onbekenden en de verlokkingen van status en snel geld. Dat gebeurt grotendeels buiten het zicht van ouders, leraren en professionals in de wijk. Politie mensen worstelen ermee dat jongeren ogenschijnlijk vanuit het niets betrokken raken bij zware criminaliteit zoals steekincidenten. De aanloop is er wel, maar omdat die zich online afspeelt, is er moeilijk grip op te krijgen.

Tegelijkertijd blijven sommige oude patronen bestaan. Het zijn vooral jongeren in sociaaleconomisch kwetsbare wijken die het risico lopen om verward te raken in online crimineel gedrag. Jongerenwerker Redouan el Khayari ziet online dezelfde groepsdynamiek als offline: 'Jongeren hebben behoefte aan aansluiting, ze willen laten zien: ik ben geen loser die gefaald heeft.' Ze willen die schoenen van 700 euro, ook als dat betekent dat ze de rest van de maand geen geld meer hebben.

Operationeel specialist Daphne Wansink ziet hier de consequenties van. Sommige jongeren willen er graag bij horen en stellen hun pinpas beschikbaar aan criminelen, die op die manier geld kunnen

wegsluizen of witwassen: het zogenoemde 'money muling' of geld-ezelen.

Verdiep je in de online leefwereld van jongeren

Een belangrijke boodschap van de experts: keur het niet op voorhand af dat jongeren veel tijd online doorbrengen. De online leefwereld biedt ook kansen en mogelijkheden voor creativiteit, zegt El Khayari. Om dat te kunnen zien moet je je er wel in verdiepen, of je nu bij de politie werkt, jongerenwerker bent of ouder. Anders vind je geen aansluiting bij de jongeren.

Ook ten opzichte van gedrag dat de buitenwereld al gauw als schadelijk bestempelt, nemen de experts een onbevooroordeeld standpunt in. Marcel van Spreeuwel, operationeel specialist bij de politie, zegt: 'Ook aan drill rap zitten goede kanten, het is een zoektocht naar identiteit, naar succes. Maar houd wel in de gaten waar het mis dreigt te gaan.'

Dat in de gaten houden is online moeilijker, maar dat komt vooral door gebrek aan kennis en ervaring, volgens de experts. De mogelijkheden zijn er wel. Om er vroegtijdig bij te zijn, is het belangrijk dat je de trends en hypes onder jongeren in de gaten houdt en bekend bent met de termen die zij gebruiken, benadrukt El Khayari.

Neem samen verantwoordelijkheid

Om de kansen van digitalisering beter te benutten en ontsporing eerder te signaleren, is samenwerking cruciaal. Daar valt nog een hoop aan te verbeteren, vinden de experts.

De huidige manier van samenwerken is niet goed genoeg, zegt El Khayari. Jongerenwerkers voelen zich vaak niet serieus genomen door politiemensen. 'Alleen gezien worden als informatiekanaal, dat doet iets met jongerenwerkers. Erken elkaars expertise. Dat is misschien een klassiekertje, maar nog steeds actueel.'

Wansink vindt dat ook ouders en leerkrachten een belangrijke verantwoordelijkheid hebben. Ze ziet bij veel ouders digitale laaggeletterdheid, wat de afstand tussen ouders en kinderen vergroot. 'En school is net zo cruciaal als de ouders.' Ze noemt de metafoor van het [voetbalveld](#), van criminoloog Hans Boutellier. Die komt er in het kort op neer dat de aanpak van criminaliteit ook bij het brede middenveld (zoals scholen en zorg) en de voorhoede (burgers) moet liggen, niet alleen bij de achterhoede van politie en justitie.

Hoe verder?

De experts zijn het erover eens dat het digitale bewustzijn van alle betrokkenen vergroot moet worden. Hiervoor is dan ook meer onderzoek nodig, naar vragen als: Hoe werkt groepsdynamiek online? En hoe vertaal je wijkgericht werken naar de digitale wereld?

De [verwevenheid](#) van offline en online identiteit, kwetsbaarheid en criminaliteit, daar raak je in een uur niet zomaar over uitgepraat. De experts roepen op tot een volgend webinar, met daarbij ook jongeren zelf, ouders en leerkrachten aan tafel.

Gemaakt door

Marianne van Bochove ✉ in

onderzoeker – socioloog – tegendraadse
bruggenbouwer

Ook interessant

Zijn sociale media
boosdoener in het
verspreiden van
complottheorieën?

Zomertips: van
populisme tot een
eerlijke
energietransitie

EMMA zoekt
junior
medewerker

Gezondheid(szorg)
is van ons
allemaal, niet
alleen van de
dokter in de witte
jas